

Daddy and the Muscle Academy

A Documentary Film on the Art, Life and Times of Tom of Finland

Ohjaus ja käsikirjoitus Ilppo Pohjola,
1991

Daddy and the Muscle Academy on ensimmäinen kansainvälisille markkinoille tehty dokumentti suomalaisesta sarjakuvataiteilijasta. Dokumentti kertoo Tom of Finlandin taiteesta ja elämästä.

Dokumentti antaa puheenvuoron Tomin taiteen ihailijoille, hänen nimikkosäätiönsä johtajalle, ja taiteilijalle itselleen. Kotimaassaan julkisuutta kartellut taiteilija näyttäytyy ensi kerran yleisölle avoimena ja sympaattisena miehenä, joka kertoo paitsi töistään myös seksuaalisuudestaan ja unelmistaan. Taiteilijan haastattelusuudet on tehty jo pari vuotta sitten, ennen taiteilijan vakavaa sairastumista.

Haastattelujen lisäksi dokumentissa saavat puheenvuoron Tomin piirrookset, vanhat valokuvat ja lihaksikkaat miesvartalot. Dokumentissa on pyritty postmoderniin, välillä jopa rockvideomaiseen lähestymistapaan. Pääsääntöisesti siinä onkin onnistuttu erinomaisesti ja kiihkeä leikkausrytmi luo täysin oman tunnelmansa. Elokuvan äänitys on myös hyvin harkittua, vaikka paikoitellen kiinnostavien puheenvuorojen loppu tuntuu hukkuvan kakofoniaan.

Dokumentin heikointa antia ovat dramatisoidut katkelmat "kielletystä" alakulttuurista, machohomojen nahkabaareista ja itseään hyväilevistä lihaskimpusta. Vaikka visiot ovatkin tunnelmiltaan onnistuneita ja sitovat Tomin fantasiat todellisuuteen, ovat välähdykset useimmiten turhan pitkiä. Muutakin tiivistämisen aihetta dokumentissa olisi: viitteellinen väliotsikointi jakaa kokonaisuuden liian sirpaleisiin osasiin. Harkittu äänimaisema riittää dokumentin rytmittäjäksi, eikä otsikoinnilla ole sisällönkään kannalta merkittävää funktiota.

Mainitut puutteet ovat kuitenkin hyvin pieniä. Daddy and the Muscle Academy on häkellyttävän onnistunut ja epätavanomainen dokumentti, joka jo aiheensa vuoksi saanee maailmalla innostuneemman yleisön kuin suomalaiselokuvat yleensä.

Elokuva on tehty Elokuvasäätiön, Tom of Finland Foundationin ja TV2:n tuella. Viimeinen sponsori viittaa siihen, että dokumentti olisi lähiaikoina nähtävissä myös televisiossa. Teko olisi kunnioitettavan rohkea suomalaiselta tv-yhtiöltä, sillä Daddy and the Muscle Academy ei ole kiiltokuvadokumentti, vaan sisältää monia herkkää heteromoraalia loukkaavia yksityiskohtia.

HARTO HÄNNINEN